

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра обліку, аналізу і аудиту

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Податкова політика

вибіркова

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Економічний факультет

Мова навчання українська

Розробник: Кузь Василь Іванович, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту

Профайл викладача: <https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-obliku-analizu-i-audytu/kolektyv-kafedry/kuz-vasyl-ivanovych>

Контактний телефон: +38(095)0444671

E-mail: v.kuz@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua>

Консультації: згідно з графіком

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Ефективне здійснення фінансової політики передбачає забезпечення сталого розвитку економіки, стійкий ріст національного доходу, підвищення добробуту громадян і суб'єктів підприємницької діяльності, повну зайнятість, природний рівень інфляційних процесів, відсутність циклічних коливань в економічних процесах тощо. Одним із ключових інструментів фінансової політики, які забезпечують вплив на економічні процеси, поряд із видатками, є оподаткування. У даному контексті слід вести мову про важливість податкової політики як інструменту впливу на суспільно-економічний розвиток. Податкова політика держави – важлива складова системи державного регулювання економіки, механізму управління соціально-економічним розвитком держави, ознака суверенітету країни і водночас умова її незалежності.

2. Мета навчальної дисципліни

Формування системи теоретичних знань та практичних навичок щодо організації та методики здійснення суб'єктом фінансової політики сукупності економічних, фінансових і правових заходів з формування національної податкової системи з метою забезпечення фінансових потреб держави, окремих соціальних груп суспільства, а також розвитку економіки країни за рахунок перерозподілу фінансових ресурсів тощо. Основними завданнями вивчення дисципліни «Податкова політика» є набуття здобувачами методологічних, організаційних та методичних знань щодо формування податкової політики, механізмів реалізації її елементів, визначення напрямів стратегічного розвитку податкової системи в цілому та податкової політики, зокрема, тощо.

3. Пререквізити та постреквізити

Навчальна дисципліна «Податкова політика» є вибірковою компонентою освітньої програми та вивчається здобувачами на другому (магістерському) рівні вищої освіти в обсязі 120 год (4 кредити). Засвоєння основних тем курсу повинно надати майбутнім фахівцям теоретичне розуміння та практичні навички щодо формування елементів податкової політики, її реалізації як засобу управління фінансово-економічними процесами макро та мікрорівнів. Вивчення здобувачами навчальної дисципліни «Податкова політика» здійснюється на основі отриманих знань та практичних навичок з навчальних дисциплін «Податкова система», «Облік і звітність в оподаткуванні», «Облік і оподаткування малого бізнесу», «Інформаційні системи в обліку і оподаткуванні» тощо. Вивчення навчальної дисципліни «Податкова політика» базується на потенційному паралельному освоєнні теоретичних і практичних матеріалів з таких навчальних дисциплін як «Практикум Податковий консалтинг», «Адміністрування податків», «Податковий менеджмент».

4. Результати навчання

Компетентності та програмні результати навчання, які посилює та поглиблює навчальна дисципліна «Податкова політика» відповідно до Освітньо-

професійної програми «Облік і оподаткування»:

4.1. Загальні компетентності:

- ЗК 1. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- ЗК 4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/ видів економічної діяльності).

4.2. Фахові компетенції:

- ФК 3. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків;
- ФК 7. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства;
- ФК 9. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування;
- ФК 10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

4.3. Очікувані програмні результати:

- ПРН 1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний рівень і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління;
- ПРН 4. Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання;
- ПРН 5. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання;
- ПРН 8. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства;
- ПРН 17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п/с	лаб.	інд.	с.р.		л	п/с	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Сутність та механізм реалізації податкової політики											
Тема 1. Податкова політика в системі державного регулювання економіки	8	2	1	–	–	5	8	1	–	–	–	7
Тема 2. Мета, завдання та принципи податкової політики	10	2	1	–	–	7	10	1	–	–	–	9
Тема 3. Типи та методи податкової політики	12	4	2	–	–	6	12	1	2	–	–	9
Тема 4. Механізм реалізації податкової політики	12	4	2	–	–	6	12	1	–	–	–	11
Тема 5. Податкова політика та макроекономічна нестабільність	8	2	1	–	–	5	8	–	–	–	–	8
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>50</i>	<i>14</i>	<i>7</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>29</i>	<i>50</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>44</i>
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Регулятивний потенціал та ефективність податкової політики											
Тема 6. Регулятивний потенціал податкової політики	16	4	2	–	–	10	16	1	1	–	–	14
Тема 7. Податкове навантаження	12	4	2	–	–	6	12	1	1	–	–	10
Тема 8. Податкова політика та економічне зростання	14	2	1	–	–	11	14	–	–	–	–	14
Тема 9. Ефективна та справедлива податкова політика	14	2	1	–	–	11	14	–	–	–	–	14
Тема 10. Податкова політика в умовах глобалізації	14	4	2	–	–	8	14	–	–	–	–	14
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>70</i>	<i>16</i>	<i>8</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>46</i>	<i>70</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>66</i>
Усього годин	120	30	15	–	–	75	120	6	4	–	–	110

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів складається з обов'язкових і вибіркових завдань.

Обов'язкова робота здобувачів:

- 1) опрацювання лекційного матеріалу;
- 2) вивчення питань дисципліни, що винесені на самостійне опрацювання;
- 3) виконання господарських ситуацій.

Вибіркова робота здобувачів:

- 1) виконання науково-пошукових завдань;
- 2) виконання індивідуальних практичних робіт.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	2	3	4
1	Тема 1. Податкова політика в системі державного регулювання економіки	5	7
2	Тема 2. Мета, завдання та принципи податкової політики	7	9
3	Тема 3. Типи та методи податкової політики	6	9
4	Тема 4. Механізм реалізації податкової політики	6	11
5	Тема 5. Податкова політика та макроекономічна нестабільність	5	8
6	Тема 6. Регулятивний потенціал податкової політики	10	14
7	Тема 7. Податкове навантаження	6	10
8	Тема 8. Податкова політика та економічне зростання	11	14
9	Тема 9. Ефективна та справедлива податкова політика	11	14
10	Тема 10. Податкова політика в умовах глобалізації	8	14
Разом		75	110

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Методи навчання:

МН 1 – вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь та інші);

МН 2 – семінари, практичні та лабораторні роботи;

МН 3 – наочні методи (презентація, демонстрація, ілюстрація);

МН 5 – проблемно-пошукові методи;

МН 7 – інтерактивні методи;

МН 8 – ситуаційні завдання;

МН 9 – робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);

МН 10 – самостійна робота;

МН 11 – дистанційне навчання з використанням системи Moodle;

МН 13 – інші методи навчання.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни

Контрольні заходи охоплюють поточний та підсумковий контроль знань здобувача. Поточний контроль здійснюється з метою перевірки досягнення програмних результатів за окремими темами під час проведення практичних занять з урахуванням самостійної роботи здобувача. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових навчальних досягнень здобувачів.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- ЗО 1 – фронтальне опитування;
- ЗО 2 – індивідуальне опитування;
- ЗО 3 – стандартизовані тести;
- ЗО 4 – розв’язування практичних ситуацій;
- ЗО 5 – тематичні контрольні роботи;
- ЗО 6 – презентація результатів виконання індивідуальних та командних завдань (наукових, розрахункових, аналітичних та інших);
- ЗО 12 – виступи та презентації здобувачів на науково-практичних заходах;
- ЗО 13 – інші види індивідуальних та групових завдань;
- ПК – підсумковий контроль – залік.

Система оцінювання знань здобувачів з дисципліни «Податкова політика» передбачає оцінювання окремих видів (напрямів) роботи здобувачів, зокрема:

- 1) оцінювання роботи здобувачів на семінарських і практичних заняттях;
- 2) оцінювання відповіді здобувача при складанні заліку.

Максимальна кількість балів за змістові модулі:

– *I змістовий модуль* – 30 балів (за усні та письмові відповіді на семінарських і практичних заняттях (в т.ч. за самостійну та індивідуальну роботу));

– *II змістовий модуль* – 30 балів (за усні та письмові відповіді на семінарських і практичних заняттях (в т.ч. за самостійну та індивідуальну роботу)).

Розподіл балів між видами (напрямами) роботи здобувача наведений в табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
Денна форма											
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

На оцінювання впливають наступні аспекти: рівень опанування основними проблемними питаннями відповідно до програми дисципліни; володіння здобувачем відповідною термінологією; вміння вирішувати господарські ситуації, пов’язані із формуванням інформаційного забезпечення системи управління; вміння розробляти та аналізувати альтернативні підходи до формування облікових даних; ступінь ознайомлення із додатковою літературою; вміння поєднувати отримані теоретичні знання із вирішенням конкретно-цільових практичних завдань; вміння логічно та структуровано подавати матеріал при проведенні підсумкового контролю.

При виставленні загальної підсумкової оцінки за шкалою ECTS за дисципліну враховуються отримані здобувачем бали за всі змістові модулі та на

заліку. Переведення загальної кількості набраних балів в підсумкову оцінку за шкалою ECTS здійснюється за допомогою встановленої шкали (табл. 2) (згідно Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича).

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

8. Рекомендована література

8.1. Фахова (основна)

1. Андрущенко В.Л., Варналій З.С., Прокопенко І.А., Тучак Т.В. Податкові системи зарубіжних держав: навчальний посібник. К.: Видавництво «Кондор», 2012. 222 с.

2. Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та інші. Податкова система: навчальний посібник. Одеса: ВМВ, 2014. 344 с.

3. Волохова І.С., Дубовик О.Ю., Слатвінська М.О. та інші. Податкова система: навчальний посібник. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

4. Єфименко Т.І., Тимченко О.М., Сибірянська Ю.В. Податкова система. Тренінг-курс: навч. посіб. К. ДНУ «Академія фінансового управління». 2012. 656 с.

5. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізима А.Я., Карпова В.В. Податковий менеджмент : підручник. К. : Знання, 2008. 525 с.

6. Іванов Ю.Б. Проблеми розвитку податкової політики та оподаткування: монографія. Х.: Вид-во ІНЖЕК, 2007. 448 с.

7. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.

8. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій: навч. посіб. Під ред. Ю.Б. Іванова та І.А. Майбурова. Х.: ВД «ІНЖЕК». 2010. 492 с.

8.2. Нормативна база

1. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>. (дата звернення: 26.06.2023).

2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>. (дата звернення: 26.06.2023).

3. Положення про Державну митну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 6.03.2019 р. №227. URL: <https://customs.gov.ua/polozhennia>. (дата звернення: 26.06.2023).

4. Положення про державну податкову службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 6.03.2019 р. №227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#n15>. (дата звернення: 26.06.2023).

9. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua. (дата звернення: 26.06.2023).

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>. (дата звернення: 26.06.2023).

3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua>. (дата звернення: 26.06.2023).

4. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <https://customs.gov.ua>. (дата звернення: 26.06.2023).

5. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua>. (дата звернення: 26.06.2023).

6. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua>. (дата звернення: 26.06.2023).

7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua. (дата звернення: 26.06.2023).

8. Офіційний сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів. URL: www.ifac.org. (дата звернення: 26.06.2023).

9. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua. (дата звернення: 26.06.2023).

10. Офіційний сайт Українського бухгалтерського тижневика «Дебет-Кредит». URL: www.dtkr.com.ua. (дата звернення: 26.06.2023).

11. Офіційний сайт Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України. URL: www.ufraa.org. (дата звернення: 26.06.2023).